

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้นยังไม่ได้ให้ความคุ้มครองผู้ซื้อและผู้ขาย อย่างชัดเจนและเพียงพอ โดยเฉพาะกับสินค้าที่ผู้ซื้อไม่อาจพบเห็นความชำรุดบกพร่องได้ในเวลาซื้อขาย หรือส่งมอบ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะของความชำรุดบกพร่องของสินค้า สิทธิของผู้ซื้อและผู้ขาย และความรับผิดของผู้ขายตามประเภทของสินค้าไว้เป็นการเฉพาะ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน อันจะเป็นการคุ้มครองผู้ซื้อและผู้ขาย ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดย
อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้
เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนผู้ซื้อสินค้าที่มีความชำรุดบกพร่อง โดยกำหนดความรับผิดของผู้ขาย
ต่อผู้ซื้อ รวมทั้งการเยียวยาความเสียหายให้แก่ผู้ซื้อในกรณีสินค้ามีความชำรุดบกพร่อง

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่อง
ของสินค้า พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ซื้อ” หมายความว่า ผู้รับโอนหรือสืบทอดสิทธิในสินค้าจากผู้ซื้อสินค้านั้นด้วย

“ผู้ขาย” หมายความว่า ผู้จำหน่ายสินค้าอย่างเป็นทางการ

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่สินค้าดังต่อไปนี้

(๑) สิ่งของที่ใช้แล้ว

(๒) สัตว์มีชีวิต

(๓) สินค้าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบต่อการที่ผู้ซื้อจะเรียกให้ผู้ขายรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือในเรื่องอื่นโดยอาศัยสิทธิตามคำมั่น ประกาศ โฆษณา คำรับรอง การกระทำด้วยประการใดหรือสัญญารับประกันสินค้าที่ผู้ขายได้ให้ไว้ หรือตามกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

ความรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าทั่วไป

มาตรา ๗ ผู้ขายต้องรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าที่มีอยู่ในเวลาส่งมอบสินค้า ไม่ว่าผู้ขายจะรู้ถึงความชำรุดบกพร่องของสินค้าหรือไม่ก็ตาม หากความชำรุดบกพร่องของสินค้านั้นเป็นเหตุให้เสื่อมราคาหรือเสื่อมความเหมาะสมแก่

(๑) ประโยชน์ของสินค้าที่มุ่งหมายโดยสัญญา

(๒) ประโยชน์อันมุ่งจะใช้สินค้าเป็นปกติ

(๓) ประโยชน์อันมุ่งจะใช้สินค้าซึ่งผู้ซื้อได้จากข้อมูลของสินค้าที่ผู้ขายหรือผู้แทนของผู้ขายได้เผยแพร่ให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่ผู้ขายจะพิสูจน์ได้ว่าได้มีการแก้ไขข้อมูลของสินค้าแล้วในเวลาทำสัญญาหรือข้อมูลของสินค้าไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ซื้อ

นอกจากความรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าตามวรรคหนึ่ง สำหรับสินค้าที่ต้องมีการติดตั้งหรือประกอบตามคู่มือที่ผู้ขายจัดให้ ผู้ขายต้องรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าที่เกิดจากการที่ผู้ขายได้ติดตั้งหรือประกอบสินค้านั้น หรือในกรณีที่ผู้ซื้อเป็นผู้ติดตั้งหรือประกอบสินค้าตามคู่มือดังกล่าว แต่คู่มือนั้นกำหนดวิธีการติดตั้งหรือประกอบสินค้านั้นโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน

มาตรา ๘ ความรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าให้รวมถึงส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ของสินค้าที่ผู้ขายได้ติดตั้งเพิ่มเติมหรือให้ไว้ขณะทำสัญญาซื้อขาย ในฐานะเป็นของใช้ประกอบกับสินค้านั้นด้วย แม้ว่าการติดตั้งหรือการให้ไว้จะเป็นไปตามความประสงค์ของผู้ซื้อก็ตาม

มาตรา ๙ ในกรณีที่สินค้าชำรุดบกพร่องภายในหกเดือนนับแต่วันส่งมอบสินค้า ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าสินค้านั้นชำรุดบกพร่องในเวลาส่งมอบสินค้า

มาตรา ๑๐ ข้อตกลงใดที่ได้ตกลงไว้ล่วงหน้าก่อนที่ผู้ซื้อจะพบว่าสินค้านั้นชำรุดบกพร่อง ซึ่งแตกต่างจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และเป็นผลเสียหรือเป็นภาระแก่ผู้ซื้อ ให้ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ผู้ขายต้องรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าผู้ซื้อที่มีสิทธิ ดังต่อไปนี้

(๑) เรียกให้ผู้ขายซ่อมแซมสินค้า

(๒) เรียกให้ผู้ขายเปลี่ยนสินค้า

(๓) ขอลดราคาสินค้า

(๔) เลิกสัญญา

สินค้าที่ผู้ขายจะเปลี่ยนให้ตาม (๒) ต้องเป็นของใหม่ ประเภทและชนิดเดียวกัน ที่ไม่เคยถูกใช้งานมาก่อน ในกรณีเช่นนี้ ผู้ขายยังต้องรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าที่เปลี่ยนให้ใหม่นั้น การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบต่อสิทธิของผู้ซื้อในอันที่จะเรียกค่าเสียหาย รวมถึงค่าใช้จ่ายได้ตามความจำเป็นและสมควรจากผู้ขาย

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่ผู้ซื้อใช้สิทธิเรียกให้ผู้ขายซ่อมแซมสินค้า เมื่อผู้ขายได้ซ่อมแซมสินค้าจนความชำรุดบกพร่องนั้นหมดสิ้นไปภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับมอบสินค้านั้นไว้ซ่อมแซม ผู้ซื้อจะไม่ยอมรับสินค้าที่ซ่อมแซมจนใช้งานได้ดีแล้วนั้นไม่ได้ แต่หากการซ่อมแซมสินค้าทำให้สินค้านั้นเสื่อมสภาพหรือเสื่อมราคา ผู้ซื้อที่มีสิทธิเรียกค่าเสียหายหรือขอลดราคาสินค้า

ผู้ขายอาจเลือกที่จะเปลี่ยนสินค้าใหม่ให้แก่ผู้ซื้อแทนการซ่อมแซมตามวรรคหนึ่งก็ได้

ถ้าผู้ขายไม่สามารถซ่อมแซมสินค้าให้ความชำรุดบกพร่องนั้นหมดสิ้นไปได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับมอบสินค้านั้นไว้ซ่อมแซม หรือผู้ขายปฏิเสธที่จะซ่อมแซมสินค้าและไม่เปลี่ยนสินค้าให้ ผู้ซื้อที่มีสิทธิขอลดราคาสินค้าหรือเลิกสัญญาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่ผู้ซื้อใช้สิทธิเรียกให้ผู้ขายเปลี่ยนสินค้า ผู้ขายอาจเลือกที่จะซ่อมแซมสินค้าก่อนได้ หากการเปลี่ยนสินค้าก่อให้เกิดภาระเกินสมควรแก่ผู้ขาย และถ้าผู้ขายได้ซ่อมแซมสินค้าจนความชำรุดบกพร่องนั้นหมดสิ้นไปได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับมอบสินค้านั้นไว้ซ่อมแซม ผู้ซื้อจะไม่ยอมรับสินค้าที่ซ่อมแซมจนใช้งานได้ดีแล้วนั้นไม่ได้

ถ้าผู้ขายปฏิเสธที่จะเปลี่ยนสินค้าและปฏิเสธซ่อมแซมสินค้า หรือเลือกที่จะซ่อมแซมสินค้าแต่ไม่สามารถซ่อมแซมให้ความชำรุดบกพร่องนั้นหมดสิ้นไปได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับมอบสินค้านั้นไว้ซ่อมแซม ผู้ซื้อที่มีสิทธิขอลดราคาสินค้าหรือเลิกสัญญาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ผู้ซื้อใช้สิทธิขอลดราคาสินค้า ผู้ขายอาจเลือกที่จะซ่อมแซมสินค้าหรือเปลี่ยนสินค้าให้แก่ผู้ซื้อก่อนได้หากการลดราคาสินค้าก่อให้เกิดภาระเกินสมควรแก่ผู้ขาย ในกรณีเช่นว่านี้ให้นำมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๓ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับ

ถ้าผู้ขายปฏิเสธที่จะลดราคาสินค้า ซ่อมแซมสินค้า หรือเปลี่ยนสินค้า ผู้ซื้อที่มีสิทธิเลิกสัญญาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๕ การซ่อมแซมสินค้า การเปลี่ยนสินค้า และการลดราคาสินค้าที่ก่อให้เกิดภาวะเกินสมควรตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ ให้พิจารณาจากประเภทและชนิดของสินค้า มูลค่าของสินค้า สภาพความชำรุดบกพร่องของสินค้าที่เกิดขึ้น ระยะเวลาการซ่อมแซมสินค้า ค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมสินค้า และข้อพิจารณาอื่นตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๖ ในกรณีความชำรุดบกพร่องของสินค้าที่ไม่ใช่ในสาระสำคัญ ผู้ซื้อต้องใช้สิทธิเรียกให้ผู้ขายซ่อมแซมสินค้าตามมาตรา ๑๒ เป็นลำดับแรก

มาตรา ๑๗ ในกรณีความชำรุดบกพร่องของสินค้าเป็นสาระสำคัญและพบเห็นความชำรุดบกพร่องนั้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับมอบสินค้า ผู้ซื้อที่มีสิทธิเรียกให้ผู้ขายเปลี่ยนสินค้าได้ และผู้ขายต้องเปลี่ยนสินค้าประเภทและชนิดเดียวกันให้แก่ผู้ซื้อ

ถ้าผู้ขายปฏิเสธไม่เปลี่ยนสินค้าหรือไม่สามารถเปลี่ยนสินค้าให้แก่ผู้ซื้อตามวรรคหนึ่ง ผู้ซื้อที่มีสิทธิเลิกสัญญาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๘ การพิจารณาความชำรุดบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญตามมาตรา ๑๗ ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ การใช้สิทธิเลิกสัญญาตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ซื้อย่อมกระทำการแสดงเจตนาแก่ผู้ขายเป็นลายลักษณ์อักษรภายในหกเดือนนับแต่วันที่มิสิทธิเลิกสัญญา เว้นแต่ผู้ซื้อและผู้ขายเห็นชอบร่วมกันให้เลิกสัญญา

มาตรา ๒๐ ในการเลิกสัญญา ให้ผู้ขายมีสิทธิคิดค่าเสื่อมสภาพอันเกิดจากการใช้สินค้านั้น ณ วันรับมอบสินค้าคืน โดยหักจากเงินที่ผู้ขายจะต้องคืนให้แก่ผู้ซื้อ

การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่ง ไม่กระทบต่อสิทธิของผู้ซื้อในอันที่จะเรียกค่าเสียหายในกรณีเลิกสัญญาตามมาตรา ๓๙๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๒๑ เงินที่ผู้ขายจะต้องคืนให้แก่ผู้ซื้อในกรณีลดราคาสินค้าหรือเลิกสัญญา ให้คิดดอกเบี้ยเข้าด้วยโดยคิดตั้งแต่วันที่ผู้ขายได้รับเงินนั้นไว้

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่สินค้าตามสัญญาเช่าซื้อ ให้ผู้เช่าซื้อที่มีสิทธิเช่นเดียวกับผู้ซื้อ เพื่อเรียกร้องให้ผู้ให้เช่าซื้อรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้านั้นเช่นเดียวกับผู้ขาย

ถ้าผู้เช่าซื้อใช้สิทธิเรียกให้ผู้ให้เช่าซื้อซ่อมแซมหรือเปลี่ยนสินค้า หากผู้ให้เช่าซื้อดำเนินการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนสินค้านั้นเกินกว่าจำนวนวันหรือเดือนที่นำมากำหนดในแต่ละงวดของการชำระค่าเช่าซื้อ ผู้เช่าซื้อที่มีสิทธิเลื่อนชำระค่าเช่าซื้อตามสัญญาเช่าซื้อในงวดต่อไปจนกว่าจะได้รับสินค้าที่ได้ซ่อมแซมหรือเปลี่ยนสินค้าที่ปราศจากความชำรุดบกพร่องแล้ว ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้เช่าซื้อเริ่มชำระค่าเช่าซื้อต่อไปตามจำนวนงวดเช่าซื้อที่เหลืออยู่

ถ้าผู้เช่าซื้อขอลดราคาสินค้า เมื่อได้จำนวนเงินที่ลดราคาแล้ว ให้คำนวณการผ่อนชำระค่าเช่าซื้อเสียใหม่หรือลดจำนวนงวดการผ่อนชำระลง

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในความรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า ในกรณี การซื้อสินค้าโดยมีบุคคลที่สามเป็นผู้ให้สินเชื่อและชำระราคาสินค้าแก่ผู้ขาย แต่ส่งมอบการครอบครอง ให้ผู้รับสินเชื่อไปใช้ประโยชน์ โดยผู้ให้สินเชื่อรับโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้านั้นเพื่อเป็นหลักประกันในการให้สินเชื่อ ดังกล่าว ให้ผู้รับสินเชื่อใช้สิทธิเรียกร้องของผู้ซื้อตามพระราชบัญญัตินี้ต่อผู้ขาย เพื่อให้มีการซ่อมแซม เปลี่ยนสินค้า ขอลดราคาสินค้า หรือเลิกสัญญาได้โดยตรง

ในกรณีที่ผู้รับสินเชื่อใช้สิทธิเรียกร้องให้มีการซ่อมแซม เปลี่ยนสินค้า ขอลดราคาสินค้า หรือเลิกสัญญากับผู้ขาย การดำเนินการดังกล่าวไม่กระทบต่อสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาระหว่างผู้รับสินเชื่อ กับผู้ให้สินเชื่อ และให้นำความในมาตรา ๒๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่เปลี่ยนสินค้าตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๔ ให้ผู้รับสินเชื่อแจ้ง เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ให้สินเชื่อทราบก่อน และเมื่อผู้ให้สินเชื่อได้ยินยอมแล้ว ให้ถือว่าสินค้าที่เปลี่ยนนั้น เป็นวัตถุแห่งหนี้ตามสัญญาระหว่างผู้ให้สินเชื่อกับผู้รับสินเชื่อแทนสินค้าเดิม

ในกรณีที่ผู้ขายได้ลดราคาสินค้าตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๔ แล้ว ให้ผู้ขาย ส่งมอบเงินคืนให้แก่ผู้รับสินเชื่อ

ในกรณีที่ผู้รับสินเชื่อจะใช้สิทธิเลิกสัญญาตามมาตรา ๑๔ ให้ผู้รับสินเชื่อแจ้งเป็นลายลักษณ์ อักษรให้ผู้ให้สินเชื่อทราบ เมื่อผู้ให้สินเชื่อให้ความยินยอมแล้ว ให้ผู้รับสินเชื่อส่งมอบสินค้าคืนให้แก่ผู้ขาย และให้ผู้ขายคืนเงินให้แก่ผู้ให้สินเชื่อโดยให้เงินอันจะต้องใช้คืนนั้นเป็นทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน ในการให้สินเชื่อแทนสินค้า หากเงินที่ผู้ขายคืนให้แก่ผู้ให้สินเชื่อมากกว่าหนี้ที่ผู้รับสินเชื่อค้างชำระแก่ผู้ให้สินเชื่อ ให้ผู้ให้สินเชื่อคืนให้แก่ผู้รับสินเชื่อ ถ้ายังขาดจำนวนอยู่ ผู้รับสินเชื่อยังคงต้องรับผิดชอบต่อผู้ให้สินเชื่อ

มาตรา ๒๔ ในสัญญาซื้อขายที่มีข้อตกลงชำระราคาสินค้าเป็นงวด ถ้าผู้ซื้อพบเห็นความชำรุด บกพร่องในสินค้าซึ่งตนได้รับซื้อ ผู้ซื้อชอบที่จะยึดหน่วงราคาสินค้างวดที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระไว้ได้ โดยให้นำ ความในมาตรา ๒๒ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ บทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับแก่สัญญาแลกเปลี่ยนด้วย โดยให้ถือว่า ผู้เป็นคู่สัญญาแลกเปลี่ยนเป็นผู้ขายในส่วนทรัพย์สินซึ่งตนได้ส่งมอบ และเป็นผู้ซื้อในส่วนทรัพย์สินซึ่งตนได้รับ ในการแลกเปลี่ยนนั้น

มาตรา ๒๖ สิทธิของผู้ซื้อในการเรียกให้ผู้ขายรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้า ตามพระราชบัญญัตินี้เป็นอันขาดอายุความเมื่อพ้นหนึ่งปีนับแต่เวลาที่ผู้ซื้อพบเห็นความชำรุดบกพร่องของสินค้า หรือเวลาที่ผู้ขายยอมรับที่จะซ่อมแซมสินค้า ยอมรับที่จะเปลี่ยนสินค้า หรือยอมรับที่จะลดราคาให้แก่ผู้ซื้อ

ในกรณีที่มีการเจรจาเกี่ยวกับความชำรุดบกพร่องของสินค้า ระยะเวลาระหว่างการเจรจา ดังกล่าวไม่นับรวมเข้าเป็นอายุความตามวรรคหนึ่ง

หมวด ๒

ความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าบางประเภท

มาตรา ๒๗ เว้นแต่จะได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในหมวดนี้ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ ความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของสินค้าทั่วไป มาใช้บังคับแก่สินค้าบางประเภทตามหมวดนี้ด้วย

มาตรา ๒๘ บทบัญญัติในหมวดนี้ให้ใช้บังคับแก่สัญญาซื้อขาย สัญญาแลกเปลี่ยน สัญญาเช่าซื้อ หรือสัญญาที่มีบุคคลที่สามเป็นผู้ให้สินเชื่อตามมาตรา ๒๓ ระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ ในสินค้า ดังต่อไปนี้

(๑) รถยนต์และรถจักรยานยนต์

(๒) เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์

(๓) สินค้าในทำนองเดียวกันกับ (๑) หรือ (๒) ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา โดยในการตราพระราชกฤษฎีกาต้องกำหนดให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๑ รถยนต์และรถจักรยานยนต์ หรือส่วนที่ ๒ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์ ทั้งหมดหรือบางส่วนไปใช้บังคับแก่สินค้า ดังกล่าวด้วย

ส่วนที่ ๑

รถยนต์และรถจักรยานยนต์

มาตรา ๒๙ บทบัญญัติในส่วนนี้ให้ใช้บังคับแก่รถยนต์และรถจักรยานยนต์ตามกฎหมาย ว่าด้วยรถยนต์

มาตรา ๓๐ ความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ให้รวมถึง ส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ผู้ขายได้ติดตั้งเพิ่มเติมหรือให้ไว้ขณะทำสัญญา ซื้อขาย ในฐานะเป็นของใช้ประกอบกับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ด้วย แม้ว่าการติดตั้งหรือการให้ไว้ นั้น จะเป็นไปตามความประสงค์ของผู้ซื้อก็ตาม

มาตรา ๓๑ ผู้ขายต้องรับผิดโดยเคร่งครัดเพื่อความชำรุดบกพร่องของรถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ หากความชำรุดบกพร่องปรากฏขึ้นภายในกำหนดระยะเวลาหรือระยะทาง แล้วแต่กรณีใด ถึงก่อน ดังต่อไปนี้

(๑) รถยนต์ ภายในเวลาหนึ่งปีหรือใช้งานเป็นระยะทางไม่เกินหนึ่งหมื่นกิโลเมตร นับแต่วันส่งมอบ

(๒) รถจักรยานยนต์ ภายในเวลาหกเดือนหรือใช้งานเป็นระยะทางไม่เกินห้าพันกิโลเมตร นับแต่วันส่งมอบ

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ความชำรุดบกพร่องที่เกิดแต่เหตุสุดวิสัย หรือเกิดเพราะ ความผิดของผู้ซื้อนั่นเอง ภายหลังจากผู้ซื้อได้รับมอบสินค้านั้นแล้ว

มาตรา ๓๒ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๐ ในกรณีดังต่อไปนี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ารถยนต์หรือรถจักรยานยนต์นั้นชำรุดบกพร่องในเวลาส่งมอบ

(๑) รถยนต์ชำรุดบกพร่องภายในหนึ่งปี นับแต่วันส่งมอบ

(๒) รถจักรยานยนต์ชำรุดบกพร่องภายในหกเดือน นับแต่วันส่งมอบ

มาตรา ๓๓ ในกรณีความชำรุดบกพร่องของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นความชำรุดบกพร่องในสาระสำคัญที่มีผลกระทบต่อความปลอดภัยในการใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ และไม่อาจแก้ไขให้กลับคืนสภาพที่ใช้งานได้ตามปกติ หรือถึงแม้จะแก้ไขแล้วแต่หากนำไปใช้แล้วอาจเกิดอันตรายแก่ร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัยของผู้ที่ใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์นั้น ให้ผู้ขายเปลี่ยนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ให้แก่ผู้ซื้อ

ในกรณีที่ผู้ขายไม่มีรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์คันใหม่ที่จะเปลี่ยนให้ ผู้ซื้อจะมีสิทธิเลิกสัญญา

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้ขายต้องรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ไม่ใช่ในสาระสำคัญ ผู้ซื้อจะต้องใช้สิทธิเรียกให้ผู้ขายซ่อมแซมรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นลำดับแรก

หากการซ่อมแซมรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ทำให้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์นั้นเสื่อมสภาพหรือเสื่อมราคา ผู้ซื้อจะมีสิทธิเรียกให้ผู้ขายชดเชยค่าเสียหาย

ผู้ขายจะต้องซ่อมแซมรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ให้ความชำรุดบกพร่องนั้นหมดสิ้นไป และผู้ซื้อไม่มีหน้าที่ต้องชำระค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมนั้น

ผู้ขายอาจเลือกที่จะเปลี่ยนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์คันใหม่ให้แก่ผู้ซื้อแทนการซ่อมแซมก็ได้ การดำเนินการตามมาตรานี้ให้ผู้ขายชำระค่าใช้จ่ายหรือจัดหาประโยชน์อื่นใดให้แก่ผู้ซื้อเพื่อชดเชยการขาดประโยชน์หรือไม่สามารถใช้ประโยชน์จากรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ชำรุดบกพร่องตามระยะเวลาที่ผู้ขายตกลงรับไว้ซ่อมแซมและครอบครองรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์นั้นไว้

มาตรา ๓๕ ผู้ซื้อจะมีสิทธิขอลดราคาหรือเลิกสัญญาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หากปรากฏว่า

(๑) กรณีรถยนต์ ผู้ขายไม่สามารถซ่อมแซมให้ความชำรุดบกพร่องนั้นหมดสิ้นไปภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รับมอบไว้ซ่อมแซม

(๒) กรณีรถจักรยานยนต์ ผู้ขายไม่สามารถซ่อมแซมให้ความชำรุดบกพร่องนั้นหมดสิ้นไปภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่รับมอบไว้ซ่อมแซม หรือ

(๓) ผู้ขายปฏิเสธที่จะซ่อมแซมรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ให้แก่ผู้ซื้อ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากความชำรุดบกพร่องของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์นั้นกระทบต่อความปลอดภัยในการใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ผู้ซื้อจะมีสิทธิให้ผู้ขายเปลี่ยนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์หรือเลิกสัญญา

การใช้สิทธิเลิกสัญญาตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้เมื่อความชำรุดบกพร่องของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์นั้นกระทบต่อความปลอดภัยในการใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์

มาตรา ๓๖ นอกจากสิทธิในการเลิกสัญญาตามมาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้ขายไม่สามารถซ่อมแซมให้ความชำรุดบกพร่องนั้นหมดสิ้นไป ปฏิเสธที่จะซ่อมแซมและไม่เปลี่ยนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ผู้ซื้ออาจบอกกล่าวต่อผู้ขายว่าจะให้บุคคลภายนอกซ่อมแซมแทนผู้ขาย โดยให้ผู้ขายเสียค่าใช้จ่ายให้ก็ได้

มาตรา ๓๗ การลดราคารถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ การกำหนดราคารถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ลดลงนั้น ให้คำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้ประกอบด้วย

- (๑) ประเภทและชนิดของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์
- (๒) มูลค่าของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ที่สามารถใช้งานได้ตามปกติ เปรียบเทียบกับมูลค่าของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ชำรุดบกพร่อง
- (๓) ระยะเวลาและระยะทางของการใช้งาน
- (๔) สภาพความชำรุดบกพร่องของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์
- (๕) การปลดเปลื้องภาระในการซ่อมแซมของผู้ขาย

มาตรา ๓๘ เมื่อผู้ซื้อใช้สิทธิเลิกสัญญา ผู้ซื้อมีสิทธิเรียกร้องดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าใช้จ่ายเพื่อชดเชยค่าเสียหายที่ต้องขาดประโยชน์ตามสมควร อย่างน้อยต้องพิจารณาถึงลักษณะการใช้งาน ประเภท และชนิดของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ โดยคิดคำนวณค่าใช้จ่ายนับแต่วันที่ขาดประโยชน์จนถึงวันที่ผู้ซื้อใช้สิทธิเลิกสัญญา ทั้งนี้ รวมค่าขาดประโยชน์ตามมาตรา ๓๔ วรรคห้า ด้วย
 - (๒) ราคารถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่ผู้ซื้อได้ชำระไปพร้อมดอกเบี้ย โดยคิดตั้งแต่วันที่ผู้ขายได้รับไว้
 - (๓) ค่าเสียหายอื่นอันเกิดจากความชำรุดบกพร่องของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น
- ให้ผู้ขายมีสิทธิคิดค่าเสื่อมสภาพอันเกิดจากการใช้งานรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์คำนวณจากวันที่ผู้ซื้อได้รับรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์นั้นถึงวันที่ผู้ซื้อใช้สิทธิเลิกสัญญา โดยพิจารณาจากระยะเวลาการใช้งาน และข้อพิจารณาอื่นที่เห็นสมควร

มาตรา ๓๙ สิทธิของผู้ซื้อในการเรียกให้ผู้ขายรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ตามหมวดนี้เป็นอันขาดอายุความเมื่อพ้นสองปีนับแต่เวลาที่ผู้ซื้อพบเห็นความชำรุดบกพร่องของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ หรือเวลาที่ผู้ขายยอมรับที่จะซ่อมแซมรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ยอมรับที่จะเปลี่ยนรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ หรือยอมรับที่จะลดราคาให้แก่ผู้ซื้อ

ในกรณีที่มีการเจรจาเกี่ยวกับความชำรุดบกพร่องของรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ ระยะเวลาระหว่างการเจรจาดังกล่าวไม่นับรวมเข้าเป็นอายุความตามวรรคหนึ่ง

ส่วนที่ ๒

เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์

มาตรา ๔๐ บทบัญญัติในส่วนนี้ให้ใช้บังคับแก่เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์ แต่ไม่รวมถึงเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์ ที่เป็นส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ของสินค้าตามหมวด ๒ ส่วนที่ ๑ รถยนต์และรถจักรยานยนต์

คำว่า “เครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์” ให้หมายความรวมถึงเครื่องยนต์ที่เป็นอะไหล่ด้วย

มาตรา ๔๑ ความรับผิดเพื่อความชำรุดบกพร่องของเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์ ให้รวมถึงส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ของสินค้าดังกล่าวที่ผู้ขายได้ติดตั้งเพิ่มเติม หรือให้ไว้ขณะทำสัญญาซื้อขายในฐานะเป็นของใช้ประกอบกับสินค้านั้นด้วย แม้ว่าการติดตั้งหรือการให้ไว้ นั้นจะเป็นไปตามความประสงค์ของผู้ซื้อก็ตาม

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ส่วนประกอบหรืออุปกรณ์อื่นที่มีลักษณะเป็นสินค้าทั่วไป ที่ผู้ซื้อได้ทำสัญญาซื้อขายภายหลังจากที่มีการซื้อขายเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์

มาตรา ๔๒ กรณีที่เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์ชำรุดบกพร่องในสาระสำคัญและพบเห็นความชำรุดบกพร่องนั้นภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่รับมอบสินค้า ผู้ซื้อที่มีสิทธิเรียกให้ผู้ขายเปลี่ยนสินค้าได้ และผู้ขายต้องเปลี่ยนสินค้าประเภทและชนิดเดียวกันให้แก่ผู้ซื้อ

ถ้าผู้ขายปฏิเสธไม่เปลี่ยนสินค้าหรือไม่สามารถเปลี่ยนสินค้าให้แก่ผู้ซื้อตามวรรคหนึ่ง ผู้ซื้อ มีสิทธิเลิกสัญญาตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๓ เมื่อผู้ซื้อใช้สิทธิเลิกสัญญา ให้ผู้ซื้อที่มีสิทธิเรียกร้องดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายเพื่อชดเชยค่าเสียหายที่ต้องขาดประโยชน์ตามสมควร อย่างน้อยต้องพิจารณาถึง ลักษณะการใช้งาน ประเภท และชนิดของเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ หรือเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์ โดยคิดคำนวณค่าใช้จ่ายนับแต่วันที่ขาดประโยชน์จนถึงวันที่ผู้ซื้อใช้สิทธิเลิกสัญญา ทั้งนี้ รวมค่าขาดประโยชน์ ในช่วงระยะเวลาที่ผู้ขายรับสินค้าไว้ซ่อมแซมให้แก่ผู้ซื้อด้วย

(๒) ราคาเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ หรือเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์ ที่ผู้ซื้อได้ชำระไปพร้อมดอกเบี้ย โดยคิดตั้งแต่วันที่ผู้ขายได้รับไว้

(๓) ค่าเสียหายอื่นอันเกิดจากความชำรุดบกพร่องของเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ หรือเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์ ตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

ให้ผู้ขายมีสิทธิคิดค่าเสื่อมสภาพอันเกิดจากการใช้งานเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ หรือเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์ คำนวณจากวันที่ผู้ซื้อได้รับสินค้านั้นถึงวันที่ผู้ซื้อใช้สิทธิเลิกสัญญา โดยพิจารณาจากระยะเวลาการใช้งานและข้อพิจารณาอื่นที่เห็นสมควร

มาตรา ๔๔ สิทธิของผู้ซื้อในการเรียกให้ผู้ขายรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องของเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ที่เป็นเครื่องยนต์เป็นอันตรายต่ออายุความเมื่อพ้นสองปี นับแต่เวลาที่ผู้ซื้อพบเห็นความชำรุดบกพร่องของสินค้าดังกล่าว หรือเวลาที่ผู้ขายยอมรับที่จะซ่อมแซม ยอมรับที่จะเปลี่ยน หรือยอมรับที่จะลดราคาให้แก่ผู้ซื้อ

ในกรณีที่มีการเจรจาเกี่ยวกับความชำรุดบกพร่องของสินค้าตามวรรคหนึ่ง ระยะเวลาระหว่างการเจรจาดังกล่าวไม่นับรวมเข้าเป็นอายุความ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๕ นอกจากที่กำหนดตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ บทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่สัญญาที่ได้ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๔๖ บทบัญญัติว่าด้วยรูปแบบและระยะเวลาในการใช้สิทธิเลิกสัญญาตามมาตรา ๑๙ ไม่ใช้บังคับแก่สัญญาที่ได้ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๗ บทบัญญัติว่าด้วยอายุความตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๔ ไม่ใช้บังคับแก่สัญญาที่ได้ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่การเจรจาเกี่ยวกับความชำรุดบกพร่องของสินค้าตามมาตรา ๒๖ วรรคสอง มาตรา ๓๙ วรรคสอง และมาตรา ๔๔ วรรคสอง ที่ได้เริ่มการเจรจาภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ระยะเวลาระหว่างการเจรจาดังกล่าวไม่นับรวมเข้าเป็นอายุความแก่สัญญาที่ได้ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับได้

มาตรา ๔๘ บทบัญญัติว่าด้วยบทสันนิษฐานตามมาตรา ๙ และมาตรา ๓๒ และบทบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบโดยเคร่งครัดตามมาตรา ๓๑ และมาตรา ๔๒ ไม่ใช้บังคับแก่คดีหรือข้อพิพาทเกี่ยวกับความรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องในสัญญาที่ได้ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและอยู่ระหว่างการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล หรือในชั้นอนุญาโตตุลาการ

มาตรา ๔๙ บทบัญญัติตามมาตรา ๑๐ ไม่ใช้บังคับแก่ข้อตกลงไม่ต้องรับผิดชอบเพื่อความชำรุดบกพร่องตามมาตรา ๔๘๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามสัญญาที่ได้ทำขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี